

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С.Сковороди
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Жешувський університет (Республіка Польща)
Університет третього віку в Громадкі (Республіка Польща)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)

МАТЕРІАЛИ
V Міжнародної науково-практичної конференції

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

31 березня – 2 квітня 2021 року

Том 1

ХАРКІВ
2021

ББК 74.58+74.20+88.40+88.840

УДК 37.013.77:[378+373.5]

П86

ISBN 978-617-7886-20-3

Редакційна колегія:

Золотухіна С. Т. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ворожбіт-Горбатюк В. В. – професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лупаренко С. Є. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Попова О. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Рогова Т. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Штефан Л. А. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Твердохліб Т. С. – д-р пед. наук, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лазарєва О. М. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Дейниченко Г. В. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори

Затверджено редакційно-видавничою радою

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

(протокол №2 від 10.03.2021 року)

Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Мітра», 2021. Т.1. 313 с.

У збірнику відображено психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої школи в умовах сучасних викликів. Він містить результати досліджень учених, викладачів, учителів, наукові пошуки докторантів, аспірантів, студентів з питань розвитку педагогічної науки й освіти, психолого-педагогічних аспектів інклюзивної освіти, організації дистанційного навчання, реалізації інноваційних технологій, розвитку обдарованої особистості в сучасному освітньому середовищі, професійної підготовки фахівця а також сучасних проблем порівняльної педагогіки.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам вищих закладів освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Видано за рахунок авторів.

ISBN 978-617-7886-20-3

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2021

Тарарак Н. Г.

Організація методичної роботи в закладах дошкільної освіти:
ретроспективний аналіз 56

Ткачова Н. О., Щєбликіна Т. А.

Онтопедагогіка: суть і місце в системі наукових знань 60

Чжан Хао, Юр'єва К. А.

Китайські педагоги про роль народної музики у вихованні дітей
дошкільного віку 64

Чжан Ян, Цін Шен

Розвиток ідей музичного виховання в педагогічних концепціях Е. Жак-
Далькроза і З. Кодая 67

Чжао Бейбей, Юр'єва К. А.

Мультимедіа в художній освіті китайських школярів і проблема медіа
освітньої компетентності вчителів (міжнародний досвід) 70

Куліченко А. К.

Медичний факультет університету Меріленда: передумови створення та
витоки інноваційної діяльності у 19 столітті 73

До Цзінсюй, Го Цзяфей

Формування підприємницьких здібностей студентів в університетах КНР 77

Чжан Ювень.

До питання формування полікультурної компетентності у студентів
китайських університетів 80

Секція II

**Дистанційна освіта: психолого-педагогічний базис, моделі,
технології, ресурси 84**

Акімова О. М. Тенденції розвитку професійної підготовки майбутніх
учителів початкової школи до супроводу дистанційного навчання учнів з
особливими освітніми потребами 84

Андрійчук (Радиш) Н. Б., Гвоздій С. П.

Використання дистанційних ресурсів при вивченні біології людини у
загальноосвітній школі 87

Білик В. М., Довгопола М. О., Мазур Д. С.

Дистанційне навчання. Проблеми та переваги 91

Довженко Т. О., Небитова І. А.

Дистанційне навчання як інноваційна форма професійної підготовки
сучасного вчителя початкових класів 94

Дорош Т. Л., Дорошенко В. В.

Формування творчої самостійності майбутніх учителів музики в
дистанційному процесі 97

Доценко С. О., Чепелєв О. О.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти в умовах
дистанційного навчання 101

ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ КНР

Ду Цзінсюй

доктор філософії

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

м. Харків, Україна

Го Цзяфей

кандидат економічних наук, викладач

Лоянський педагогічний університет

м. Лоян, КНР

У статті висвітлено окремі теоретичні аспекти формування підприємницьких здібностей студентської молоді в Китаї, схарактеризовано основні методи формування цих здібностей у студентів китайських університетів, проаналізовано перспективний досвід в окресленому напрямі.

Ключові слова: підприємницькі здібності, студенти, КНР, університет, перспективний досвід.

该论文揭示了中国大学生创业能力形成的某些方面，并提出了中国高校在培养大学生创业能力的部分方法以及阐述了中国当前在这方面的有益工作经验。

关键词：创业能力，大学生，中国，大学，有益经验。

乌克兰市场经济的积极发展从根本上对大学毕业生的创业能力和水平提出了新的要求。因此，迫切需要确保在乌克兰大学的学生中有目的地形成企业家能力。企业家能力的形成不是一蹴而就的，需要在不断的学习与实践积累。创业教育的有效开展，需要创业教育建设和创业环境建设两方面的机制保障。在这方面，可以在乌克兰大学中使用有关中国专家理论和实践方法，因为正是为企业家精神的发展创造了有利条件，才使中华人民共和国能够占据世界经济的领先地位之一。王锦斌, 林金辉 2010

应该注意的是，关于提供中国大学生创业能力形成的系统性工作受国家、地区和大 学各级监管部门以及党组织等有关组织机构的相关决策与措施的影响，大学生就业难是当前高等教育发展所面临的重要问题之一。正因如此在许多大学中，都有实施学生创新和创业教育的计划，其中包括他们的课堂和课外活动。刘东菊 2006

在中国的大学中，对学生进行许多专业（例如“工商管理”，“市场营销管理”，“旅游管理”等）的培训为企业培养未来的管理人才。此外，许多中国大学与世界一流大学（美国，德国等）建立了长期的学术关系，这使得在中国开设西方知名大学的学院或独立教育机构的分支成为可能。例如，上海锦江国际理诺士酒店管理学院是上海的中外合作办学院校，同时也是在瑞士布鲁士的瑞士理诺士国际酒店管理学院的联合项目校区之一，是两大行业巨头理诺士和锦江国际酒店共同合作的成果，在当今中国乃至全球市场，优秀管理人才的需求和发展机遇不断增加，而上海锦江国际理诺士酒店管理学院的定位即是专门负责培养学生具有成为行业领导者的能力为行业输送优秀人才。在这所教育机构中，学生可以学习以下课程：“企业精神与管理”，“餐饮管理”等，并使 学生模拟进入酒店管理实际操作的环境中进行实践。

为配合中国实施的有特色性的鼓励大学生创业的各级政府出台的政策以吸引未来的企业家创业，各个大学与所有专业的学生开展了适当的实践项目。特别是，大学会为此开设特殊的培训课程，实施适当的教育计划，以提高学生的创业能力的形成水平。为此，他们必须选择不同创业方向的选修学科。

同样重要的是要回顾自 90 年代至二十世纪以来在中国境内开展各种旨在培养年轻人创业能力的国际项目。因此，由国际劳工组织（ILO）制定并在不同国家实施的国际教育计划“创办和改善你的企业(SIYB)”在中国进行推广与学习。该计划包括四个相互关联的培训模块分别是：“产生你的企业想法”、“创办你的企业”、“改善你的企业”、“扩大你的企业”，在中国高校的相关专业也同样设有该课程，进行学习，培养学生对于企业的管理的能力。

还值得回顾的是，自 1998 年以来，中国实施了一项特殊的国家计划：中国青年创业行动，向年轻人传授创业基础知识。在此计划的过程中，深化中国青年创业行动，开展主要创业集中模式有：SYB 培训、三阶段培训、各地自创培训和远程创业培训模式，培训结束后，学员能独立完成自己的创业计划书，并根据创业计划书逐步实施创业计划；使中国青年获得创业领域的专业重要知识和技能，帮助学员在最短时间内掌握别人要长期实践才能总结出的经验教训，并通过对之提供必要的政策扶持，帮助他们在创业过程中少走弯路，成功开业等。这些培训有一个共性，即都是将创业培训与开业指导、小额贷款等有关活动有机结合，为创业者提供全方位的服务。徐章辉、毕先萍 2005

重要的是为了形成中国年轻人的创业能力，正在国家实施“发改委培训中心项目”，该项目是在国家发展和改革委员会（NDRC）的倡议下实施的。该项目是全球性的，涵盖了所有需要的科技管理部门，科研院所，科技型企业，高等院校等从事科研和管理工作人员进行特殊培训，由此扩大培养范围以便培养不同年龄阶段的年轻人的创业能力，为他们提供必要的教育文献资料并提供制定和实施相关课程的教育机构。应该强调的是，所有与中小企业发展有关的政府机构，以及个体企业家和组织也都参与了该项目的实施，为实施最有趣的商业思维模式与创新能力提供了资金等。

另外该项目专门为中小型企业提供了专业领域内培训教育工作平台，如：高素质的专家提供咨询服务，为公司提供信息服务，组织其他教育以培训中小型企业的领导者，提供新产品的测试等。因此，自主创业的学生面对困难时可以随时向这些中心的员工寻求咨询与帮助（法律，经济，信息等），并可以在这些中心接受有关提高自己的业务能力等的其他教育。

还应积极指出，在中国成立了“中国中小企业国际合作协会”，该协会组织中外企业之间的合作，以便为企业家进行专家咨询，并讨论在企业中提供资金支持的问题。并且设立国家中小企业基金，以确保向中小企业提供一定的税收优惠以及增加融资的可能性，该资金由国家预算资金支持。

参加培训的一部分年轻人，他们立志成为中小型企业的领导者，以确保他们做好自己经营私人企业的准备，他们受到的培训，帮助他们成为未来的企业家，使他们充分掌握创造企业所需的基本知识和技能并使其能够组织开展活动确保企业的成功运作，有效管理自己的私人企业。为了在年轻人的教育过程中形成年轻人的创业能力，还模拟了各种未来的创业活动，特别是市场部门的选择，商品的设计和营销，财务资源的接收和充分利用。调动必要的资源，根据需要参观各种生产过程，引入有效的技术创新等。这些教育计划的开发和教学由公共资金等在内的几个来源支持。值得关注的还有中国正在实施各种有利于年轻人发展和吸引科技创新型人才的计划，例如，“百人计划”，在 2003 年底党中央、

国务院召开新中国历史上第一次全国人才工作会议，大力实施人才强国战

略，努力扩大人才总量，努力把人才优势转化为发展优势，为推动经济社会又好又快发展提供了坚强的人才保证和智力支持。各地各部门把人才工作放在重要战略位置，制定政策措施，完善工作机制，大力推进人才队伍建设，为年轻人提供各个领域的培训。人才的培训教育是人力资源，特别是高层次人力资源开发的一种基本手段，人才是企业的第一资源，培训教育是一种投资。对员工进行终身教育，企业，部门，单位，社会要成为学习型组织，这一理念已成为共识。世界各国对人才培训，人力资源开发的投资不断增加，培训教育日益法制化与制度化，培训教育职能日益专业化。凡此种种，皆表明培训教育的战略性地位和作为一种职业领域地位在全球范围内的确立。王缙紫 2007

中国的大学同样注重对学生的创业文化及经验的培养与丰富。例如，香港科技大学致力于培养具有创新思维的行业领军人才，在这里设有一个学生创业中心。在这个中心，学生可以访问跨学科的各种信息资源，这有助于更专业化的开展创业活动，实施各种商业项目。此外，还会向具有创新技术含量、具备实施前景的有趣的项目的作者提供一定的财政支持和其他类型的帮助，以帮助他们开展自己的私人业务。在香港科技大学每年还会举办百万奖金（国际）创业计划大赛，为青年学生提供创业支持同时推动多元协同创新体系的构建，提高经济创新力。

在中国的高校，会组织学生实习，也可以去国际组织实习。有完善的培训，可以提前养成良好的职业素养，提高生活自理能力、人际沟通能力、应急处理能力和管理能力等。在实习中可以获取企业或组织的创新商业活动方面的宝贵理论和实践经验。已经确定的是，在中国的高等教育机构中还举行了许多其他的旨在形成企业家能力的活动：与成功的企业家举行的会议，大师班，竞赛，关于各种企业家精神的主题周等等。自2001年以来，中国科学技术大学举办 RoboGame 比赛，已经成为中国科大的品牌项目，得到社会各界认可，每年比赛都会得到社会各界的广泛关注。参加这些比赛要求学生展示技术和企业家知识以及实践技能，团队合作能力，创造力，直觉等，在培养大学生自主探索精神和动手实践能力上起产生了良好效果，同时响应了党中央“大众创业，万众创新”号召，作为一个公开的窗口向外界展示了中国科大勇于创新，善于创新，乐于创新的形象，在学校和社会上均产生了良好影响。也带领一大批大学生从课堂到实验室，从动脑到动手，从理论到实践，出色地为他们营造了学习与研究的氛围，也成为这些同学们科研及对于经营自己的企业起到重要的奠基作用。还要补充一点，这所大学与中国百度公司在 2015 年签署了一项合作协议，共建创新创业训练营，旨在探索出真正帮助培养互联网人才的方法，尤其是对于发展学生的创业能力。特别是，中国的许多大学有暑期夏令营活动，对于来自中国乃至其他国家的各个高等教育机构的学生，向学生讲授创业活动的各个方面，并举办大师班。

必须强调的是，通过夏令营录取的学生实施上述培训的所有费用，甚至学生在夏令营的住宿费用一般均由大学和相关单位承担。【中国科学技术大学 RoboGame 机器人大赛简介】
<http://esetc.ustc.edu.cn/2016/1116/c11301a177726/page.htm>

结论

通过对中国大学生创业能力形成问题的发展状况进行分析得出的结论是，在中国高校、企业、政府部门等对大学生进行全方位的教育培养，制定相关推进大学生创业的政策，提供机会的同时也最大化的扩展知识储备及实践活动，有各个领域的科研及服务中心进行远程教育及提供帮助与服务等。在进一步的研究中，计划在乌克兰的教育条件下，同时发展大学生创业创造力、企业家能力培训以及更丰富的企业管理知识储备。在未来的企业发展中发挥自身积极的作用。

参考文献

- 王锦斌, 林金辉. 构建大学生创业教育和创业环境的保障机制. 高教与经济 2010, 2, 56-57,
刘东菊. 创业教育与大学生就业. 东北大学学报 (社会科学版), 2006, 8 (4), 292.
徐章辉、毕先萍《青年失业现状与再就业政策评估研究》, 中国百科全书出版社, 2005
王缙萦. 商务旅游策划与管理, 上海人民出版社, 2007
【中国科学技术大学 RoboGame 机器人大赛简介】
<http://esetc.ustc.edu.cn/2016/1116/c11301a177726/page.htm>.

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТІВ КИТАЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Чжан Ювень

доктор філософії, постдокторський дослідник

Столичний університет

м. Пекін, КНР

У ХХІ ст. український уряд зосередив свою увагу на розвитку вищої освіти в країні. Протягом останніх десятиріч у КНР проводились активні дослідження з формування полікультурної компетентності студентів університетів. Перспективні теоретичні та практичні доробки китайських педагогів з окресленого питання можна творчо використовувати в системі вищої освіти України.

Ключові слова: полікультурна компетентність, КНР, студент, досвід, вища освіта.

进入21世纪以来, 乌克兰政府更加关注教育发展。据了解在过去几十年中, 中国教育领域学者在高等教育中对多元文化教育进行积极的研究实践, 在大学生多元文化能力问题的实际发展积累了有效的经验, 这些经验具有连贯性、系统性的特点, 促进了大学生的个人素质提高及自我实现, 并将大学生高等教育融入国家发展整体战略, 这对乌克兰大学生高等教育发展完善具有一定的借鉴意义。

关键词: 多元文化能力, 中國, 學生, 經驗, 高等教育。

全球化是21世纪人类社会发展的基本趋势, 随着中国加入WTO, 这种趋势更加鲜明, 经济全球化的合作与开放力度不断加大, 与此同时人类文明也正在重构新的表现形式, 异质文化间的冲突与融合, 传统与现代间的矛盾日益凸显, 提高素质教育中的多元文化能力愈发紧迫, 而大学生是社会中最具活力的群体, 他们拥有巨大的潜力, 乐于接受新变化, 但同时, 他们也是敏感的、迷茫的、需要引导和教育的群体。

基于对中国学者文献著作的分析及中国高等院校的工作活动经验, 在过去几十年中, 积累了对大学生多元文化能力问题的实际发展。这些改进成果已在中国不同高校、论坛以及学者和教师间成为了研讨的目标。

一、中国高等教育中的课程设置

在2002年北京举办的比较教育学世界论坛上曾提出: 需要在中国大学生